

לית בין ישראל וברית-המועצות. ורק בפיל יעלה על דעתו שנוכל להיכנס לסיכום רציני עם ארצות-הברית במצב זה.

תוכנית רוג'רס היא טובה!

איני אומר את הדברים האלה ברוח של „אמרנו לכם“ או כרי להטיף מוסר. אני מבכה את ההודמנות שהוחמרו צו — אם בגלל נוכחות גחיל בממשלה, אם בגלל האשליה שיש שרים אחרים. אך היום, ערב ההכרעה הגורלית, נחשוב על העתיד, לא על העבר. שגעונות הסיפוח נגמרו. האשליה של גם שחטים וגם שלום — מתה. חלפה שעת הטכטיסים והעמדות הפנים. כל דחייה נוספת תהיה אסון.

יש לקבל בחיוב את תוכנית רוג'רס. לא מפני שהיא כפויה, אלא מפני שהיא רצויה. אין זו תוכנית של כללי-החלומות. הצענו בשעתו תוכניות טובות יותר לאין-שיעור. תוכנית רוג'רס אינה

זמנן שובל: מקלקלים לו את המהלך הטכטי. אורי אבנרי: כל אחד מכם ממשיך בהשליה העצמית שלו. אתם משלים רק את עצמכם, ואינכם משלים אף אחד מלבדכם. אתם הולכים עכשיו בדרך שהערבים הלכו בה במשך הרבה שנים: ליצור אשליה, ולבנות מדיניות על יסוד אשליה עצמית זו.

איסר הראל: מנין אתם בטוח שאתה לא משלה את עצמך וגם אחרים שמאמינים בדבריך?

אורי אבנרי: חברי-הכנסת הראל, אני חושש מאד שלא ייתן לי מעל דוכן זה, להשיב ארוכות. אבל אני מוכן לשבת אתך, ועם חבריך לסייעה, בכל מקום וזמן שתצרו, ולמסור לכם את המידע שבידינו, שהוא גם בידי ממשלת-ישראל, אני מקווה. אם כי יתכן שהמידע שלנו טוב יותר בכמה דברים מהמידע של ממשלת ישראל.

לגרש את גחיל!

כבוד היושב-ראש, זוהי התוכנית. אולם הכל תלוי בפרטים, בתוכן הממשי שיוכנס להם.

„שחר של תקופת שלום או ליל-אימים של מלחמה עם ברית-המועצות!“

„לקבל את תוכנית רוג'רס, לא מפני שהיא כפויה אלא מפני שהיא רצויה!“

„האם אתם עיוורים? האינכם רואים מה עושה נאצר?“

מרדכי סורקיס: (קורא קריאת-ביניים שלא נקלטה). **אורי אבנרי:** חברי-הכנסת סורקיס, אני מציע לך להפסיק לצעוק ולהתחיל לחשוב. זו שעה די מאוחרת. **מרדכי סורקיס:** אני סומך עליך שאתה חושב. אוי ואבוי לחושבים במוזן!

אורי אבנרי: היתה לי הזדמנות לשמוע את ההקלטה המפורטת ברשמקול של הראיון הזה, שהוא הרבה יותר ארוך ומפורט מאשר הנוסח שפורסם בלה מונד. שם מופיעה בין השאר — זה פורסם גם בלה מונד — השאלה הבאה: האם אחרי ביצוע התלפת מועצת-הביטחון ייתכנו יחסים בכלליים ודיפלומטיים בין ישראל ומצרים? התשובה היתה: איני רואה כל סיבה למה לא.

החשוב, רבותי חברי-הכנסת, איננו אם נאצר מבטיח או לא מבטיח, אם להאמין להבטחתו או לא להאמין לה. החשוב הוא שנשיא מצרים, בפעם הראשונה, מעז לומר את הדברים האלה, ולפרסם אותם שחור-על-גביל, ובעל סמך דברים אלה להיכנס למלחמה לחיים או למוות עם הפיאדיון.

האם אתם עיוורים? האם אינכם רואים מה קורה היום סביבנו, כאשר שונאי ישראל מפגינים נגד נאצר במרחב? **זמנן שובל:** אין כל חשיבות מה הוא אומר בלה מונד. חשוב מה הוא אומר בא-לא-הארם. **אורי אבנרי:** אותו דבר נאמר גם בא-לא-הארם. את מול נסגרו תפנות-השידור של הפיאדיון. למה הפיאדיון מפגינים נגדו?

כוללת את השלום המושלם, האמיתי, הסופי, שאנו רוצים. אבל יש בה הסדר-שלום שאפשר להיות עימו, המשנה לחלוטין את המצב לעומת שביתת-הנוסק שלפני ה-5' ביוני, היוצר בסיס מוצק שאפשר להפכו לשלום-אמת, המחליף את הדינאמיקה של הסלמת המלחמה בדינאמיקה של הכרעה והשלמה.

כפעם הראשונה יכירו ממשלות-ערב העיקריות רשות רשמית בקיומה, בשלמותה, בזכויותיה של מדינת-ישראל ריבונית, החיה כדיון במרי-חב זה. הרגל הישראלי יעבור בסואץ, בלב ארץ ערבית. יהיו ערוכות-ביטחון ממשיות ויעילות. יוחסלו בעיות-הפליטים ומלחמת-הפיאדיון. תיפתח הירכרות של ממש.

נאצר: „יחסים דיפלומטיים וכלכליים!“

עבד-אל-נאצר כבר הצהיר בפומבי על נכונות עקרונית ליחסים דיפלומטיים וכלכליים עם ישראל. **ארי אנקוריון:** איפה הצהיר על כך? **אורי אבנרי:** בראיון בלה-מונד במאי 1970, ראיון שלא פורסם בשום עיתון ישראלי. **יעקב נחשושתן:** זה המידע הסודי של העולם הזה. **אורי אבנרי:** במאי 1970, לפני חודשים בלבד, מסר נאצר ראיון מרחיק-לכת לאריק רולו מלה-מונד. **אהרון ירדן:** הוא לא הודיע שמינה אותך דובר שלו.

לכן אנחנו מציעים לממשלה להיכנס לעניין מידי, בשתי הרגליים, בלב חפץ ופתוח, כדי לוותר על הספל — חלום הסיפוח — ולהיאבק על העיקר — מהות היחסים בינינו ובין הערבים למחרת ההסדר, תכונותיו של גבול פתוח, טיב סידור-הביטחון, גירוש צבאות זרים, פירוק מערכות-נושק, שיתוף הפלסטינים. זהו העיקר.

ברוך כי לשם כך דרושה ממשלה חדשה. יש לפרק את הקואליציה הנוכחית. יש להקים ממשלה משוחררת משיכרון-השחחים, ממשלה שחבריה הדורים בלב ונפש בשאיפה להישיג שלום. ממשלה שתתבסס על רוב קטן יותר, אבל יעיל, במקום ליכוד של מחרג, קפאון ומלחמה.

אנו חוזרים ומצהירים, בשם סיעתנו הקטנה, שאם תקום ממשלה של שלום, ניתן לה את תמיכתנו במידה שתהיה דרושה. אין לנו ספק שממשלה כזאת תמצא הד עצום בעם.

ואם יש צורך בבחירות לאלתר — תיערכנה בחירות לאלתר!

כבוד היושב-ראש, אנו מציעים, כמובן, לדון בנושא זה במליאה. יתכן שהרוב אינו מסוגל להצביע בעד זה כעת. על כל פנים, אנו מבקשים את חברי-הכנסת לשקול את אשר אמרנו בכבוד-ראש.

„לתת לחיילים משוחררים את אותן הזכויות כמו לעולים החדשים!“

התוספת בקולות שקיבלנו מהחיילים, לא הייתה היום ממלא את חובתי כלפיהם. **גדעון האזנר:** בעד זשורם חוב? **שלום כהן:** זה תשלום חוב-כבוד, ואני מציע לבית לקבל את זה כתשלום חוב-כבוד של העם כולו.

רב מילדמן: אחרת לא היית מדבר בשבילי?

שלום כהן: אם לא היו מצביעים בשבילי, לא הייתי עומד כאן ומדבר.

גם הצעת חוק זו נולדה בעצם משיחה עם חייל. לא מזמן השתחרר סמל מאחת היחידות הקרביות הטובות והמסורות בי יותר שיש בצה"ל. הוא גמר שלוש שנות שירות, והתחיל לחשוב על סידור בחיים האזרחיים. בהיותו קרוב אלינו, בא ר-אמר: „ראו את מצבי, ומצבי דומה לאחד רים כמוני. מדוע אני צריך להתחיל את חיי מאפס, בעוד שמדינת ישראל, הקול-טת עולים, נותנת לכל עולה, ברגע שרגלו דורכת על אדמת ישראל, עידוד, כסף, שיכון, נותנת לו הזדמנות להתחיל את חייו על שתי רגליים?“

סגן שרי-האוצר, צבי דינשטיין, קם ודרש להסיר את הצעת מסדרי-היום. וכי: **נימק זאת, כמובן, בנימוקים של חוסר-כסף, וכי: שלום כהן ניצל את זכותו להשיב, ואמר בין השאר: שלום כהן: ... לא הייתי בכנסת הקודמת. אבל אני זוכר מקריאה בעיתון, שבזמנו הציע חברי, חברי-הכנסת אבנרי, להבטיח הסעה חינם לכל חיילי צה"ל.**

אורי אבנרי: ערב הבחירות הבאותו **שלום כהן:** כי חוץ מההגיון של חברי רות, יש הגיון חיים ויש הגיון חברתי. וההגיון החברתי, בו תלוי המוראל שלנו, הוא כזה שייחב קבלת ההצעה הזאת.

הצעה הוסרה מסדרי-היום על-ידי כל סיעות חל. לפי דרישתנו, נרשם מניין הקולות בפרוטוקול. בעד: 2 תרני סיעתנו. נגד: 19 חברי-הכנסת שיראו

באחד מכינוסי העולם הזה — כוח חדש העלה החייל הקרבי נועם בלום, שחור זה עתה מהתעלה, דרישה בשם חבריו: להשוות את מעמדו של החייל המשוחרר למעמדו של העולה החדש.

ההצעה היתה כל-כך הגיונית, שאמנון זכרוני הפך אותה מייד להצעת-חוק, וזו הוגשה על-ידי אורי אבנרי.

חוק זה אמר בפשטות: להשוות את מצבו של חייל משוחרר למצבו של עולה חדש, בכל הנוגע לחוקי המדינה. כלומר: לגבי הפטור ממסים במשך כמה שנים. (זכויות אחרות, כגון שיכון וכו', ניתנות כיום לעולים על-ידי הסוכנות היהודית, חוק המדינה לא חל עליהן).

השבוע הגיע תורה של הצעת-החוק, ושולם כהן העלה אותה בנאום נרגש, בו אמר בין השאר:

שלום כהן: מדי שנה משתחררים אל-צים רבים של חיילים משירות סדיר. אותם שעמד להם מזלם ויצאו בריאים ושלמים מקווי החזית, מוצאים את עצמם נתונים במל-זמנה חדשה — המלחמה על ה-פרנסה, על הקמת בית, על סיי-יורם בחיים.

קשה לומר שהם מתפשים מותרות. לי-וב הם גם אינם מתפשים גדולות ונצורות. וי שאין לו אבא עשיר, מי שחיוב לעזור משפחתו ואינו מקבל ממנה עזרה, שקוע מהרה בקשיים.

לכאורה כך זה צריך להיות. אלה הם וקיי המאבק על הקיום, והחילים משות-רים נתונים לחוקים אלה ככל אורה אחר. בל, אדוני היושב-ראש, אנו חייבים ל-עירים אלה הרבה מאד, אולי הכל. איננו א לומר שצריכים לגמול להם על נאמ-ל'תם למולדת, או על מילוי תפקידם ה-אומי, בכך שנעניק להם מתנות. מה אני מציע הוא לחוקק חוק שיעניק לה-לים משתחררים את מלוא זכויותיהם. זו חסר, כי אם וכות.

לפני כשבועיים-שלושה אמר כאן שר העבודה, שכל חייל הי משרת בצה"ל מפסיד על-ידי כך בממוצע 18 אלה לירות!

אני יודע שאין אדם שענייני הבטחון אינם קרובים ללי-בו, ושאינו מדבר על כך בכל הזדמ-נות נאותה. אולם סיעתנו, מאז יומה הראשון בכנסת, היתה קרובה במ-יוחד לבקעות של חיילים, אולי מ-תוך הרקע האישי שעליו צמחה הסי-עה הזאת ומייסדיה, ובזוודאי גם מתוך הקשר המתמדי ה-דיסטר, הקיים בי-

עינו לבין החיילים גם היום. אני, למשל, אינני יכול לעלות על דוכן הכנסת בלי להיזכר בכך שנוכחותי בכנסת באה רק הודות לתוספת האחוזים הגדולים שקיבלה סיעתנו בקלפיות הצבאיות. לולא

לפני כשבועיים-שלושה אמר כאן שר העבודה, שכל חייל הי משרת בצה"ל מפסיד על-ידי כך בממוצע 18 אלה לירות!

אני יודע שאין אדם שענייני הבטחון אינם קרובים ללי-בו, ושאינו מדבר על כך בכל הזדמ-נות נאותה. אולם סיעתנו, מאז יומה הראשון בכנסת, היתה קרובה במ-יוחד לבקעות של חיילים, אולי מ-תוך הרקע האישי שעליו צמחה הסי-עה הזאת ומייסדיה, ובזוודאי גם מתוך הקשר המתמדי ה-דיסטר, הקיים בי-

לפני כשבועיים-שלושה אמר כאן שר העבודה, שכל חייל הי משרת בצה"ל מפסיד על-ידי כך בממוצע 18 אלה לירות!

אני יודע שאין אדם שענייני הבטחון אינם קרובים ללי-בו, ושאינו מדבר על כך בכל הזדמ-נות נאותה. אולם סיעתנו, מאז יומה הראשון בכנסת, היתה קרובה במ-יוחד לבקעות של חיילים, אולי מ-תוך הרקע האישי שעליו צמחה הסי-עה הזאת ומייסדיה, ובזוודאי גם מתוך הקשר המתמדי ה-דיסטר, הקיים בי-

לפני כשבועיים-שלושה אמר כאן שר העבודה, שכל חייל הי משרת בצה"ל מפסיד על-ידי כך בממוצע 18 אלה לירות!

אני יודע שאין אדם שענייני הבטחון אינם קרובים ללי-בו, ושאינו מדבר על כך בכל הזדמ-נות נאותה. אולם סיעתנו, מאז יומה הראשון בכנסת, היתה קרובה במ-יוחד לבקעות של חיילים, אולי מ-תוך הרקע האישי שעליו צמחה הסי-עה הזאת ומייסדיה, ובזוודאי גם מתוך הקשר המתמדי ה-דיסטר, הקיים בי-

לפני כשבועיים-שלושה אמר כאן שר העבודה, שכל חייל הי משרת בצה"ל מפסיד על-ידי כך בממוצע 18 אלה לירות!

אני יודע שאין אדם שענייני הבטחון אינם קרובים ללי-בו, ושאינו מדבר על כך בכל הזדמ-נות נאותה. אולם סיעתנו, מאז יומה הראשון בכנסת, היתה קרובה במ-יוחד לבקעות של חיילים, אולי מ-תוך הרקע האישי שעליו צמחה הסי-עה הזאת ומייסדיה, ובזוודאי גם מתוך הקשר המתמדי ה-דיסטר, הקיים בי-

לפני כשבועיים-שלושה אמר כאן שר העבודה, שכל חייל הי משרת בצה"ל מפסיד על-ידי כך בממוצע 18 אלה לירות!

אני יודע שאין אדם שענייני הבטחון אינם קרובים ללי-בו, ושאינו מדבר על כך בכל הזדמ-נות נאותה. אולם סיעתנו, מאז יומה הראשון בכנסת, היתה קרובה במ-יוחד לבקעות של חיילים, אולי מ-תוך הרקע האישי שעליו צמחה הסי-עה הזאת ומייסדיה, ובזוודאי גם מתוך הקשר המתמדי ה-דיסטר, הקיים בי-

לפני כשבועיים-שלושה אמר כאן שר העבודה, שכל חייל הי משרת בצה"ל מפסיד על-ידי כך בממוצע 18 אלה לירות!

אני יודע שאין אדם שענייני הבטחון אינם קרובים ללי-בו, ושאינו מדבר על כך בכל הזדמ-נות נאותה. אולם סיעתנו, מאז יומה הראשון בכנסת, היתה קרובה במ-יוחד לבקעות של חיילים, אולי מ-תוך הרקע האישי שעליו צמחה הסי-עה הזאת ומייסדיה, ובזוודאי גם מתוך הקשר המתמדי ה-דיסטר, הקיים בי-

נועם בלום